

Formido KLUSZO

Nummer 13
Art.nr. 910147

In deze KlusZo beschrijven we stapsgewijs waar u rekening mee moet houden als u een vijver gaat aanleggen. We beginnen met de voorbereiding: welke soort vijver past bij uw tuin en waar kunt u hem het beste plaatsen. Natuurlijk besteden we ook aandacht aan de afwerking van de vijverrand en het maken van een watervalletje. KlusZo eindigt met tips om het biologisch evenwicht van de vijver op peil te houden.

Op de achterpagina van deze Kluszo staat een checklist zodat u weet wat u allemaal nodig heeft voor deze klus. U hoeft niet alles aan te schaffen, sommige gereedschappen kunt u bij Formido ook huren.

Mocht u na het lezen van deze KlusZo nog vragen hebben over het aanleggen van vijvers, dan kunt u daarmee altijd terecht bij de servicebalie in onze winkel. Onze medewerkers zullen u graag verder helpen.

Omdat je huis nooit af is. **Formido**
BOUWMARKTEN

Vijver aanleggen

De voorbereiding.

Welke vijver wilt u? Een vijver geeft uw tuin een extra dimensie en kan een levendig middelpunt vormen voor dieren als vogels, insecten en kikkertjes. En, van een vijver gaat ook rust uit; u heeft een kleine 'oase' in uw tuin.

Voordat u een vijver kunt aanleggen, moet u eerst bekijken welke vijver bij uw tuin past. Formido heeft een uitgebreid assortiment in allerlei maten en van allerlei materialen. Zo hebben we vijvers van folie en ook kant-en-klare vijvers van kunststof. Met folie kunt u zelf een vijver een eigen vorm geven.

Wij helpen u alvast even op weg bij uw keuze. Allereerst is het grondwaterpeil in uw tuin van belang. Is dat te hoog, dan kunt u bijvoorbeeld geen vijver van folie kiezen. De druk die het grondwater op de folie uitoefent, is dan namelijk te groot waardoor het risico bestaat dat de folie naar boven komt. Hoe bekijkt u of het peil te hoog is? Graaf een gat in de grond dat net zo diep is als de diepte van de geplande vijver. Loopt het gat vol met water, dan is het peil te hoog voor een vijver van folie en moet u voor een ander materiaal, bijvoorbeeld een voorgevormde vijver, kiezen.

Waar komt de vijver? De beste plaats voor een vijver is een plek met veel zon die niet te winderig is. Vooral wind uit het noorden is niet goed. Plaats de vijver ook niet in de schaduw van bomen. U krijgt dan last van algen die graag in het donker groeien en er zullen bladeren in uw vijver vallen en gaan rotten. Bovendien kunnen de boomwortels onder uw vijver doorgroeien; zeker bij een vijver van folie kan dat leiden tot beschadigingen. U kunt kiezen uit 2 soorten vijvers. Een visvijver; hierbij moet de diepte 60 cm of meer zijn. Of een groen/planten vijver; hierbij is de diepte van minder belang echter ten minste 40 cm. diep. Hebt u een goede plaats op het oog en weet u welke soort vijver daar het best bij past, dan kunt u de materialen bij Formido ophalen en kunt u aan de slag!

Formido
KLUSZO

De klus zelf.

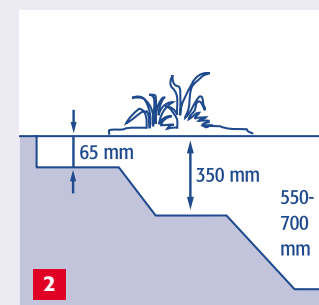
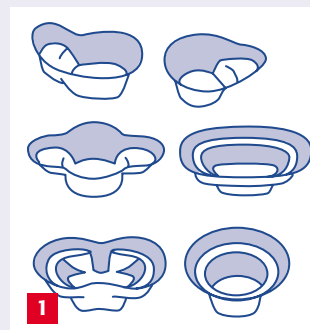
We gaan hier in op de aanleg van twee soorten vijvers: folievijvers en kant-en-klare vijvers. Hebt u alles gelezen en blijft u nog met vragen zitten, dan helpen wij u graag verder. Nog even een hint voor planten-liefhebbers. Voordat u de vijver straks gaat vullen, moet u nu al even bedenken of u er straks planten in wilt hebben. Dan moet u namelijk eerst substraat of grindzand op het de bodem van de vijver strooien. Zie hiervoor het stukje 'Planten horen erbij'.

Folievijvers Bij een folievijver kunt u de vijver zelf vormen. Het is verstandig om van te voren even te tekenen welke vorm en grootte u wilt hebben. Om een idee te krijgen hoe iets in het echt staat, kunt u met een tuinslang of een touw verschillende vormen in uw tuin nabootsen (afbeelding 1). Belangrijk is dat uw vijver minstens twee verschillende dieptes krijgt. Hierdoor ontstaat er een warm en een koud gedeelte en blijft het water schoon. Een vijver mag niet te diep zijn; 50 cm in het midden is meer dan genoeg. De meeste waterplanten doen het al goed bij enkele centimeters diepte.

Hebt u de vorm en de grootte bepaald; dan kan het echte werk beginnen. Schep de omtrek van de vijver uit. Graaf daarbij eerst de eerste laag, die net zo diep als de zijkant moet worden en ga niet dieper dan 32 cm onder grondniveau (afbeelding 2). Dat komt straks neer op een waterdiepte van ongeveer 23 cm. De zijkanten moeten een hoek van 45 graden vormen.

Nu de omtrek er ligt, gaat u het diepste gedeelte uitgraven. Zorg er wel eerst voor dat alle wortels en scherpe stenen weg zijn. Graaf 55 tot 70 cm diep. Dat wordt straks een waterdiepte van 45 tot 60 cm. Ook hier moeten de zijkanten een hoek van 45 graden vormen. Probeer bij het graven de zijwand van de totale omtrek niet te beschadigen. Let ook hier op of er in de wanden geen wortels of scherpe stenen zitten.

Plaats dan rondom de vijver randbalken die zuiver waterpas staan. Hiermee voorkomt u dat uw vijver afkalft. Maak de bekisting van stukken hardboard van ongeveer 5 cm breed die u aan paaltjes vastspijkt

Formido
KLUSZO

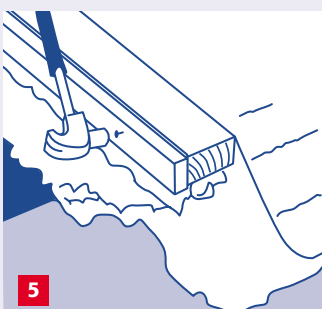
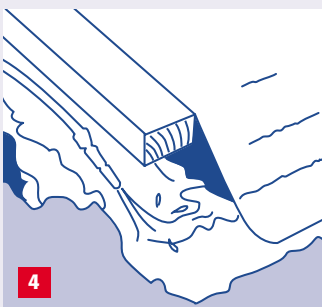
De klus zelf.

Voordat u de folie aanbrengt, legt u een laag zand, gemengd met cementpoeder, op de bodem. Zo blijft de folie goed liggen en blijven de terrassen onbeschadigd. U mengt daarvoor één emmer cement op tien emmers zand. Dit mengsel trekt het grondwater aan en wordt daardoor hard.

Hoeveel folie hebt u nodig? Meet de grootste lengte en grootste breedte en tel bij de breedte en de lengte twee keer de grootste diepte plus twee keer 50 cm voor de rand. Bij Formido kunt u kiezen uit folie van de volgende afmetingen: 3 bij 4 meter, 4 bij 6 meter en 5 bij 6 meter. U kunt kiezen uit rubber of PVC folie. De dikte is 0,5 of 1 mm.

Leg nu de folie in de kuil, ruim over de randen heen. Laat de folie nog even loszitten. Als u de vijver vult, duwt het water de folie straks mooi in de uitgegraven vorm. Laat eerst een bodempje van 15 cm water in de vijver lopen. Tussen de folie en de rand van de kuil is nu nog een ruimte die u met aarde opvult (afbeelding 3). Ga daarbij nooit hoger dan het waterpeil in de vijver. Voer bij zware grond als bijvoorbeeld kleigrond, apart zand aan. Water het zand goed in door op meerdere plaatsen de tuinslang in het zand te steken, op die manier krijgt u een stevige laag grond (afbeelding 4).

Hierna vult u de vijver met een tweede laag water van 15 cm en u herhaalt de handelingen van afbeelding 7 en 8. Doe dit net zo lang tot de vijver vol met water staat. U hoeft niet bang te zijn voor vouwen in de folie; de folie is groot genoeg en past zich goed aan de vorm aan. Tenslotte bevestigt u de folie met een lat en spijkers op de randbalken (afbeelding 5). U zorgt voor een mooie afwerking van de rand door er bijvoorbeeld fraaie tegels, bielzen, klinkers of keitjes tegen aan te leggen.

De klus zelf.

Kant en klare vijvers Het voordeel van een kant-en-klare kunststof vijver is natuurlijk dat u deze snel en eenvoudig kunt aanleggen. Kijkt u bij Formido eens welke vijvers wij direct voor u op voorraad hebben en welke wij voor u kunnen bestellen. De keus in maten en modellen is groot.

Zo plaatst u een voorgevormde vijver. Markeer de omtrek van de vijver grofweg in uw tuin, bijvoorbeeld met behulp van paaltjes. Graaf nu ruim om die omtrek een gat (afbeelding 6). Let op! De bodem van een kant-en-klare vijver moet altijd goed ondersteund worden, anders ligt hij niet recht. Maak dan ook direct op de bodem van de kuil een ondergrond van stoeptegels, straatstenen of (oude) betontegels (afbeelding 7). Zorg ervoor dat de tegels op de gewenste diepte liggen en dat ze waterpas liggen.

Nu kunt u de vijver op de tegels zetten. Kijk voor de zekerheid nog even of hij waterpas staat (afbeelding 8). Daarna vult u de vijver met een laagje water van 15 cm. De ruimte tussen de rand van de vijver en de uitgegraven kuil vult u met zand op. Ga daarbij niet hoger dan het waterpeil in de vijver. In deze opgevulde ruimte langs de rand, laat u nu op diverse plaatsen water uit de tuinslang lopen. Op die manier krijgt u een stevige laag grond. (Zie ook afbeelding 8 bij folievijvers.) Ga door tot de rand goed dicht zit en let wel op dat bovenkant van de rand van de vijver steeds waterpas is.

De afwerking.

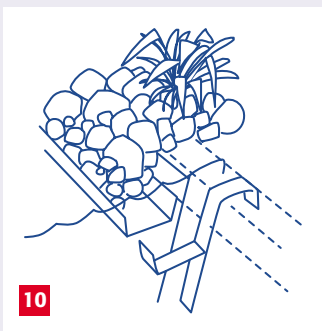
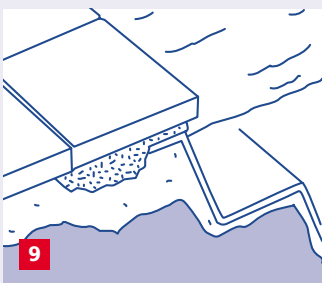
Ligt uw vijver er, dan is er natuurlijk nog een 'finishing touch' nodig. De rand moet bijvoorbeeld nog mooi afgewerkt worden. Hierbij kunt u uit tal van materialen kiezen, afhankelijk van de sfeer die u wilt bereiken.

Harde turven Een rand van harde turven oogt natuurlijk, zeker als u deze laat begroeien. In de lange kant van de turven spaart u een rechthoek uit. Nu zet u de turven stevig naast elkaar, op zo'n manier dat ze zich een paar cm over de rand en dus over het water bevinden. In de uitgespaarde rechthoeken, kunt u planten zetten. De turven zijn daarvoor vochtig genoeg want ze zuigen vocht uit de grond op. Omdat de turven vrij zacht en begroeid zijn, mag u natuurlijk niet over de rand lopen.

Rand van tegels U kunt uw vijver ook als het ware inbedden in een tegel terras. Zorg er dan voor dat het terras doorloopt tot het over de rand van de vijver heen steekt. Onder de rij tegels die aan de vijver grenst, legt u een ondergrond van specie. Zo weet u zeker dat ze stevig blijven liggen (afbeelding 9).

Oever van keien Een andere mooie manier om een eenheid van uw vijver en de rest van uw tuin te maken, is de aanleg van een keien-oever. De keien uit de vijver laat u daarbij in de tuin doorlopen. Om dit te bereiken, moet u dicht onder het wateroppervlak bakken aan beugels bevestigen. Hierin stapelt u dan grote en kleine keien (afbeelding 10).

Steenfolie Wilt u ook de rand van uw vijver naar eigen wens vormen, dan is steenfolie een geschikt materiaal. Dit is folie waarop fijn grind geplakt zit. U kunt het in elke bocht en vorm plooiën die u wilt.

Fontein of waterval.

U kunt uw vijver natuurlijk net zo mooi of romantisch maken als u wilt. Misschien is de vijver voor u niet compleet zonder het klaterende geluid van een fontein of een watervalletje. In dat geval hebt u een elektrische vijverpomp nodig. Dit is een veilig apparaat dat weinig stroom verbruikt en in diverse soorten verkrijgbaar is.

Een fontein of watervalletje maakt u in een handomdraai. U hebt een onderwaterpompje nodig waarop u eerst een sproeimond plaatst. Vervolgens legt u stapeltje stenen vlak onder het wateroppervlak. Plaats het pompje hier zo op dat de zuigkorf zich boven het bodemvuil bevindt en het sproeikopje net boven het wateroppervlak uitsteekt (afbeelding 11). Maak de spons van de filter regelmatig schoon. Om de pomp lang mee te laten gaan, haalt u hem 's winters uit de vijver en zet u hem in een emmer water in een vorstvrije ruimte.

Nu nog een watervalletje? Bevestig hiervoor eenvoudigweg een stuk slang aan de pomp. De slang legt u zo neer dat hij het water naar een partij rotsen leidt die hoger ligt. Zo valt het water vanzelf terug in de vijver.

Ook voor vijveronderhoud en visvoer kunt u natuurlijk bij Formido terecht!

Planten horen erbij.

In een vijver horen waterplanten, niet alleen voor het gezicht maar ook voor het biologisch evenwicht. U moet dan wel planten kiezen die zuurstof aanmaken. Het is leuk om diverse planten te combineren. Zo zorgen onderwaterplanten voor zuiver water en geven drijfplanten, moeras- of oeverplanten uw vijver een groene sfeer.

Voordat u de vijver met water vol laat lopen, strooit u wat substraat over de hele bodem (dus niet alleen in het diepste deel). Hier kunnen de planten zich straks goed in wortelen. Grindzand of gewassen grind zijn daar trouwens ook goed voor. Om moerasgas te vermijden, is het goed om de bodem van de vijver te bedekken met grind. Op het grind komt dan een laagje vijvergrond waarin u de waterplanten zet. Rondom de planten legt u dan weer wat zwerfkei'tjes en stenen om te voorkomen dat ze gaan drijven.

Wilt u weten of uw vijver een goed biologisch evenwicht heeft, dan kunt u een speciale vijvertest-set kopen. Als dat nodig is, kunt u diverse producten kopen om het water op peil te brengen.

Met Aqua Clear bijvoorbeeld maakt u het water helder, Aqua Plus bestrijdt algenvorming en Aqua Start stimuleert de groei van uw planten.

Checklist

Benodigde gereedschappen

© Formido Bouwmarkten B.V., Nijkerk.
Uitgave nr.13 -2003. Vijver aanleggen.
De inhoud van deze KlusZo is met zorg samengesteld. Er kunnen zich echter wijzigingen voordoen in producten en technieken. Gebruik deze KlusZo daarom als algemene handleiding en lees altijd eerst de instructie en/of handleiding voordat u aan de slag gaat. Deze KlusZo is gedrukt op chloorvrij papier.